

NOVI LIST

“EL NUEVO PERIODICO”

SEMANARIO YUGOESLAVO

Leto II.

BUENOS AIRES, 14 SEPTIEMBRE 1935

Štev. 97

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs. LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Dr. V. KJUDER

Lambaré 964, D. 6. Bs. Aires

SEMANARIO YUGOESLAVO

aparece los sábados

Dirección:

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2466

PRED IZBRUHOJEM VOJNE V AFRIKI

Italijanske čete bodo najbrž začele korakati proti Abesincem dne 20. t. m. - Občni zbor Zveze narodov razpravlja o sporu in skoro vse države obsojajo Mussolinijev imperializem

Beleške

Naš blagoslov

Neki g. "Goriški" razlaga v zadnji številki "Sl. Tedn.", da je naš list pisal in bo še pisal proti Zvezi, ki se bo storila s tem, da si bosta organizaciji Lj. Odr. in Prosveta "bradsko podale roke".

Ta trditev je povsem iz trte izvihta. Mi nismo nikoli napisali niti ene same črke proti Zvezi, ki se ustanovljeni, a nikoli delujoči Zvezi, ki "izdaja" list, v katerem se oglašajo "Goriški". Nasprotno: vprav prejšnji teden se je Novi list zavzel za to Zvezo ter (četudi nekoliko hudomušno) povedal, da ni prav, če se ta zveza kar tako, meni nič, tebi nič, pozabi in pokopje.

Tudi nismo nikoli napisali najmanjše besedice proti združitvi Prosvete in Lj. Odr. Dasi ideja združitve teh dveh društev ni od danes. Stara bo kmalu eno celo leto, saj je Sl. Tedn. pisal že 20. oktobra 1934 (torej lani!):

"Tovariši in tovarišice Prosvete in Ljudskega odr. Zakaj bi se le združili v skupno organizacijo? Če mu bi bila nasprotstva med nami? Dovolj je praznega govorenja! — Proč z malenkostnimi nasprotstvi!

(Dalej na 2. strani)

☆☆☆☆☆☆

(Nadalj. čl. "Izseljenski kongres") nega duhovnika, ki je že pastiroval na Primorskem.

Neradi pišemo o tem. Mnogo pisov, ki so v zvezi z "idealno delavnim" gospodom, smo že spravili v uredniški koš. Dala bi se napisati cela knjiga, pa naj zadostuje ta kratek komentar, kateremu se nismo mogli izogniti sprico zgoraj navedene odstavka v govoru predsednika izseljenskega kongresa.

Kongres je nadalje obravnaval slučaje raznih izseljenskih duhovnikov, ki so se pritožili, da so bili preganjani od strani konzulov in drugih uslužbencev prejšnjega režima.

Iz resolucij, v kolikor jih prinaša zadnja številka "Rafaela", vidimo, da je kongres prošil vlado:

1. naj poskrbi, da vsaka večja slovenska naselbina dobi svojega izseljenskega duhovnika, kateremu naj vlada zagotovi dovolj dohodkov za obstanek;

2. naj se v vsako večjo naselbino in v vsako središče manjših naselbin pošlje izseljenski učitelj, ki naj dobi toliko plače, kolikor je dobi učiteljstvo države, v kateri deluje; za pouk v slovensčini in domovinoznanstvu izseljenskih otrok naj ministrstvo za socialno politiko izda na stroške izseljenskega sklada sledeče tri knjige: 1. Abecednik, 2. Katekizem, 3. Zgodovina in zemljepisni opis Jugoslavije s slikami; vse te knjige naj bodo v dveh jezikih, v slovensčini in v jeziku onih narodov, katerega znajo otroci ("angleščina, nemščina, holandsčina, francosčina in portugalsčina").

Pri tujih jezikih, kot jih našteva "Rafael", vidimo, da so na konkretno popolnoma pozabili na naše izseljenske otroke v Argentini, za katere bi prišla v poštev kasteljaščina, dočim so se spomnili na Brazilijo (portugalsčina), kjer živi neprimerno manj slovenskih izseljencev.

Ko prejmemo naslednjo številko "Rafaelove družbe", bomo o izseljenskem kongresu še kaj spregovorili.

Abesinski vojščak

Italijanski ministrski predsednik je presenetil te dni svetovno javnost z dekretom o splošni poskusni mobilizaciji v vsej državi. Vsi do vojaško službo sposobni moški se bodo morali nemudoma predstaviti krajevnim vojaškim oblastem, ko bodo — na znamenje rimske vlade — po vsej Italiji začeli peti zvonovi ter se boho oglašile sirene. Računajo, da bo ta mobilizacija spravila na noge okrog 15 milijonov mož.

Ta splošna poskusna mobilizacija se bo izvršila po vsej priliki 20. t. m. na dan državnega praznika. Zelo verjetno je, da bo Mussolini istočasno ukazal začeti vojno proti Abesincem, če se v Zenevi ne zgodi v zadnjem hipu kakšen čudež.

V Zenevi se namreč vrši sedaj občni zbor Zveze narodov in so prišle do besede tudi one države, ki nimajo svojih zastopnikov v zveznem svetu, pa torej niso mogle doslej povedati svojega mnenja glede italijansko-abesinskega spora.

LETALCI ZA ABESINCE

Severnoameriški letalec H. du Berrier se je odpravil v Abesinijo, kjer namerava ustanoviti posebno tujsko letalsko legijo, ki bo Etiopcem pomagala v vojni proti Italijanom. Letalec je izjavil, da se je njegovemu pozivu prostovoljno odzvalo že veliko število prav spretnih letalcev, sredstva za nakup vojnih letal in drugih potrebnih pa bodo preskrbeli nekateri ameriški bogataši, ki simpatizirajo z Abesinijo.

VOLITVE NA POLJSKEM

Pri volitvah za obnovitev sejna je vlada izvoljevala veliko večino. Izvoljenih je bilo 180 njenih kandidatov, sejm pa šteje vsega 206 poslancev. Volilna udeležba je bila pičila; glasovalo je komaj 46,5 od sto volilnih upravičencev.

sinskega spora. Vedno več držav se oglašajo, ki obsojajo Mussolinijev osvojevalne načrte in zahtevajo, da se spoštujejo določbe ženevskega pakta. Ena izmed glavnih določb pogodbe, s katero je bila ustanovljena Zveza narodov, narekuje članicam, da morajo spoštovati meje vsake druge države, ki je včlanjena v zvezi. Italija je skušala izbehniti tej svoji obveznosti napram Abesiniji. Njen zastopnik je prejšnji teden izjavil, da rimska vlada Abesinije ne smatra za enakovredno državo ter se tudi ne čuti vezana napram njej od nobene pogodbe. Italija je želela naj bi Abesinijo izključiti iz meddržavne organizacije ter jo prepustiti svoji usodi.

Druge vlade, posebno pa angleška, so drugačnega mnenja. Angleški zunanji minister je imel v sredo velik govor, v katerem je jasno obrazložil stališče Velike Britanije. Pakt Zveze narodov se mora spoštovati in izvrševanje njegovih določb se mora — če

maknila iz Zveze, če se vojna ne prepreči oziroma, če Zveza narodov ne nastopi proti napadalcu. Znano pa je, da je v Zenevi mnogo odvisno od Francije, ki je v dobrih stikih s celo vrsto manjših držav. Zato je angleški pritisk nanjo povsem razumljiv. Na drugi strani pa je tudi Francija v marsičem odvisna od Zveze. — Saj se ves njen evropski zunanji politični sistem oslanja na ženevski pakt. Zato ji ne more biti vseeno, ali Zveza obstoja ali ne. In verjetno je da Zveza doživi polom, če ne nastopi proti Italiji v slučaju, da napade Abesinijo. Če Anglija uresniči svoj grozno ter izstopi, bodo njenemu zgledu sledile mnoge druge države. To bi bil pa hud udarec za Francoze.

Na drugi strani pritiskajo na Francijo Italijani. Listi, ki so v dobrih stikih z rimsko vlado, pozivajo Laval, naj se drži rimskih dogovorov ter naj se odločno izreče za Italijo. Rim-

Oddelek vojakov iz italijanskih vzhodno-afriških kolonij na velblodih. V zadnjem času so zatrjevala poročila, da je več takšnih oddelkov ušlo preko meje ter da se bodo borili na strani Abesincev proti Italiji

treba — tudi s silo zahtevati od one države, ki jih hoče kršiti. Glavna naloga Zveze narodov je, da štiti mir; če te svoje naloge ne more izvršiti, njen nadaljnji obstoj nima nobenega smisla.

Na podoben način so začeli govoriti tudi zastopniki drugih, manjših držav. Zahtevajo, da se z vsemi sredstvi prepreči izbruh vojne ter da se proti državi, ki bi jo začela, uveljavijo sankcije, kot jih določa pogodba Zveze narodov.

V Rimu so radi ženevskih govorov hudo razburjeni in se le s še večjo vnemo pripravljajo.

Mnoge skrbi povzročajo italijanskim diplomatom zadržanje Francije, ki je bila doslej napram Mussolinijevim načrtom še najbolj blagohotna. Laval se v Zenevi trudi, da bi spor uredil tako, da bi volk bil sit in koza cela, vendar pa ni preveč verjetno, da bi njegova prizadevanja obrodila kak uspeh, kajti volk — v tem slučaju Italija — ima prevelik apetit in se z malim noče zadovoljiti.

Nastop angleškega zunanjega ministra, ki sno ga zgoraj že omenili, pomeni tudi pritisk na Francijo: pariška vlada naj se odloči ali za Zvezo narodov ali za Italijo. Sir Hoare je namreč namignil, da se bo Anglija u-

Italijanski vojak

rati svoje čete, ki naj bi zadržale prvi italijanski naval. Abesinci kažejo precej samozavesti, dasi vedo, da imajo opravka s prav močno oboroženim sovražnikom. Po njihovem zadržanju bi bilo sklepati, da se zanašajo na pomoč kakšnega množičnega prijatelja.

In ta prijatelj utegne biti Anglija. V Sredozemskem morju zbira svoje brodoge, Malto je utrdila, da niti v svetovni vojni ni bila tako pripravljena proti sovražnim napadom, in tudi v Gibraltar je postala ojačena.

Vse kaže, da utegnemo v bodočih mesecih doživeti prav važne dogodke, kajti — kakor se položaj razvija — je težko verjeti, da bi vojna ostala omejena samo na Afriko.

ATENTAT NA GUVERNERJA

Na hodniku louisianskega parlamenta je streljal preteklo nedeljo neki zdravnik. Weiss po imenu, na takojšnjem guvernerja Hueya Longa ter ga težko ranil. Atentat je bil v zvezi s politikom. Long je v ponedeljek podlegel ranam.

ITALIJANSKE VOJNE LADJE NA GRŠKEM

V zadnjih dneh so se nepričakovano pojavile v raznih grških pristaniščih italijanske vojne ladje. Ker je običaj, da prosil poveljnik vsake vojne ladje, preden poseti tuto luko, za posebno dovoljenje, so ti nepričakovati obiski vzbudili veliko pozornost in je grška vlada tudi protestirala v Rimu.

S KITAJSKEGA

Kitajsko pokrajino Šansi je že pred dvema mesecema zasedla komunistična armada. Ves ta čas ni ne duha ne sluha o 11 španskih misionarjih, ki so delovali v omenjeni pokrajini.

(Dalej v zadnjem stolpcu)

